

ЖУГЫД ТУЖ

ВКП (б) Коми Обкомлөн, Коми Авт. Обл. Исполкомлөн да
Обпрофсоветлөн газет

№ 231 (2268)

Воторник, нојабр 26 лун, 1929 во.

№ 231 (2268)

ГАЖЕТЛӨН ДОНЫС:

	1 төл.	6 төл.	Во
Учреждённөясла да организацэясла . . .	1—25	7—50	15 ш.
Гражданаля	65	3—75	7—50

Лүбрасно доныс 30 ур посли гижда строкамэ
Газетсө почö сүздөнн Редакцияме аекымда,
либб пиёмө новлөдө аеяс пр

РЕДАКЦИАЛӨН АДРЕС:

СЫКТЫВКАР, Вадорыва улч, 41 №1
Телефон 50 № 7 Сыктывкар, Наберейная, 41
Гиждөяс газетö колö гижым дгар лөбокао.
мичаа. Кырнамвтом гиждөяс өр алааным.

ПЕТО 12—80,

мөд аласо кычч.

Лөбөдам гөрд ешелон!

Пөддөлнөйсә ужалыс крестана чуксалөны став комі војтырсө. ОКТАБРСА РЕВОЛУТСИЈАЛЫ 13 ВО КЕЖЛӨ СЕТАМ СӨВЕТВЛАСТЛЫ КОМІ ВӨР ТЫРА ГӨРД ЕШЕЛОН!

Гөрд ешелон ми вермам сетны!

Пөддөлнөй сиктсөветува
жалыс крестана кырыма-
ны сотсиальгическөй көс-
ебм. Медтөдчанаыс сиж
өйөймөс тыртны вөрлезан
программа 105% вылө, сы
нзи быд керлезыгылы, быд
маллөсыгылы сетны өти кер
да өти шпалөн гөрд
скуалы козін пыдди
р ешелон лөбөдөм вылө
бердө колö кутчөбдны
став вөрбердын ужалыс
тырсө Коми муын. Став
паст пагта-кө лөб бөстө-
тајө ужас, гөрд ешелонө
вермам сетны еща вылө
897 кер да шпал.
Пөддөлнөйсә ужалыс кре-
ана шыддчисны-ын котлас-
көрттуј вывса робочөјяс-

лы, медым најö бөстөсны
ешелонсө лөбөдөм ужö.
Став партијнөј да совет-
скөј общественностлы, быд
ужалыс јортлы областан
дөланкабз да вөр керкабз
колö шыддчыны Пөддөлнөј-
са чукөстчөм вылө. Коми-
леслы да вөркылөдыс ор-
ганизатсияјасла колö лөбөд-
чыны, мед бура кыскыны
да кылөдны став пөрөдөм
вөрсө гөрд ешелонлы.
Ми чөлөмбытбалам пөд-
дөлнөйсә ужалыс крестан-
налыс вождөстчөмнысө.
Вөр тыра комі гөрд еше-
лон комі ужалыс војтыр
вермасны сетны дај се-
тасны!

Котлас район көрттуј вывса робочөјясла, Коммунистјасла, комсомольчјасла да профсојузса шленјасла.

Ми, Пөддөлнөй сиктсөветува (Шојнаты район, Коми
л.) ужалыс јөз, Октабрса револуцсиялы 12 во тырөм
са кырымалим сотсиальгическөй көсјебм. Сиж көс-
өбмас ми шуим быд пөрөдчыгылы вөчны өти кер да
маллөсыгылы лөсны өти шпал дон бөсттөг. Сыыс лөбөд-
вөр тыра гөрд ешелон да Октабрса револуцсиялы
во кезлө сетны правительстволы козін.
Гөрд ешелон лөбөдны ми шдщ чукөстим став Коми
паст пагта вөрлезысјасбс. Быд вөрлезыс-кө вөчас
кер, либб лөсас өти шпал, ешелонө чукөрмас еща
лөб 20897 кер да шпал. Лөзөм вөрсө ми ас вынөн
лөбөдам Котласөз дон бөсттөг. Чукөстам тјанөс тајө
вөрсө нуны көрттуј куза Мөскуадз, бөстны асвыланыд
куза став ужсө суббөтнөкјас вөчалөмөн (важ вагон-
зонтавны, грузитчыны да с. в.).

Видчысам тјанөан воча кыв!
Нојабр 7-д лун, 1929 во.
Пөддөлнөй сикт,

СТРОИТАМ КОМИ ТАНК!

Чукөстөм куза пункта Коми
л. стрөитөм вылө 3 шажт да
ван чуксала со кодјасөс: П. П.
артсевөс, Јесевөс, Невгөро-
в, Орловөс, Ф. П. Поповөс,
уркинөс, Поповөс (тајөяс ОЗУ-
во), Г. А. Стартсевөс, Истоми-
нөс, Н. Одинтсовөс, Шеболкинөс,
Шаховөс, Н. П. Поповөс (Комі
издательствөне), Попов Г. Г.
(журнал „Комі му“), Кармано-
вөс да Кучевөс (Комилесысө).
I. Ф. Маслов.

СОТСИАЛЬГИЧЕСКӨЙ КӨСЈЫБӨМ.

Октабрса револуцсиялы
12 во тыран лунө, овмөс
да культура кыпөдөм јы-
лыс төдмасөм мыгтө, ми,
Пөддөлнөй сиктсөветува
ужалыс јөз, коммунист пар-
тијалыс да Совет правитель-
стволыс политика нуөдан
тујвицсө лыддам вескыдөн.
Ассаңным ми сетам чо-
рыд кыв:—вөлим, дај воцө
вылө-на лоам отсасысјасөн
сотсиальгическөй овмөс кы-
пөдан вит вога план олөмө
пөртөм куза.

Став комі ужалыс јөз
возын көсјеам:

1. Сетөм вөрлезан за-
даңнө еща вылө тыртам
105% мында.

2. Правительстволыс се-
төм вөрлезан задаңнөсө
105% вылө тыртөм мөгыс
да рөскөдјас чинтөм куза
став обществоөн өткажит-
чам „микајлө. празник“
празнујтөмыс.

3. Вөрлезөмыс најөтка
бөгтыштөм мыгтө срокөз
мынтам став вицму вөтсө.

4. Октабрса револуцсия-
лы 13-өд во кезлө көсје-
самлөбөдны вөр тыра гөрд
ешелон Совет правительст-
волы козін вылө. Коми ужа-
лыс јөз возын көсјам: быд
кервөчыгылы важны өти кер-
јөн, быд шпаллөсыгылы
өти шпалөн да кылөдны си-
јөс Котласөз дон бөсттөг.
Тајө меропріяттөсө нуө-
дөм вылө чуксалам вөр-
бердын ужалыс став комі
војтырсө.

5. Локтан во паскөдам
выл му еща вылө 7 гектар
мында.

6. Ниөти му пласт вылө
огө коыштөј весавтөм көј-
дыс.

7. 10 гектар му вылө кө-
зам клевер, вика, турнепс,
да с. в.

8. Овмөс кыпөдөм мо-

гыс, еща вылө пыртам кол-
хозө 30 овмөс.

9. Гөл да шөркөдөма
овмөсјас кооперіујтөма-
нын өни ставсө. Локтан во-
өз пунктам мөгөн пыртны
кооперативса шленө мөд
шленөн жын овмөссыс
сиктсөвет куза.

10. Культура кыпөдөм мо-
гыс, ас вынөн лөбөдам нөш-
та 2радио громкоговоритель
Нөвикө да Навөлөк грезд-
јасб.

Тавосан заводитам чу-
көртны гөм кино-аппарат
лөбөдөм вылө.

11. Индустріализатсия кој-
мөд зајөм разөдам 105%
мында задаңнө сертө.

Тајө сотсиальгическөй
көсјебөмыс вына 1930 во
нојабр 7-д лунөз.

Тајө көсјебөм кузаыс
чуксалам аскөдным орд-
јысны Керөсөс да Пезмө-
гөс.

Пөддөлнөй, Нөвик, Навө-
лөк да Быкты грездса гражд-
дана.

Спекулянтјас да кулак- јас вылын суд.

Симферополь. Помасис суд
32 кулак вылын. Тајө ку-
лакјасыс вөлі эксплуатіруј-
төны градыв пуктас уж
динын виқан батрачкајасөс
да мунөны паныд јөв-выј
рынок бурмөдөм куза пра-
вительствөөн вөчан меро-
пріяттөјаслы. Мыждана
јөз пиас кымынкө лөбны
мукөд государствоса под-
даннөјас. Квајт злостнөј
спекулянтөс суд шуис ыс-
тыны Крымгыс да пукөдны
5 во. Градыв пуктас вө-
дөтыс кулакјасыс јурнуө-
дысө—пукөдны 5 во, му-
көдјассө регыджык пукөд-
ны да штрапујтны. Бат-
ракјасыс суд шуис перјы-
ны кулакјасыс 8000 шажт.

12-д Октабр лун Мөскуаын.

Серпас вылын: том гвар-
дија мунө трибуна динти.

Консерваторјаслөн СССР- көд волыбөм куза јуабөм.

Лондон. Палата общины
консерваторјас јуалисны
Гендерсонлыс, лө-ө сетө-
ма дипломатическөй не-
прикоственност куза правајас
советса посольствоса ужа-
лысјасла да најө гемјасла.
Гендерсон висталис—
советса дипломатическөј по-
сольствоса шленјасла лөбө-
төма сещөм привелегіјас,
кущөм і мукөд посольство-
јасла. Дипломатическөј не-
прикосновенност лөбө сетө-
ма советса посоллы, гемја-
ыслы, дај сылы ужалысјас-
лы, оз-кө најө лоны ан-
лыјаса гражданајас. Сөсө
јуалисны, мыј кутасны вөч-
ны, советса посол ним вы-
лө Мөскуаыс воан пакетја-
сөн да корреспондентсия-
јасөн, кутасны оз најөс
відлавы. Та вылө Гендер-
сон висталис—советса по-
соллы-лө лөбө сетөма өткоф
привелегіјас мукөд госу-
дарствоса посолјаскөд.

ВЦІК-лөн сессія.

Контрольнөй лыдпасјас да бјуджет доклад куза горњи.

Војвыв крјын заводјас стрөйтөм колө өдзөдны, паскөдны.

Контрольнөй лыдпасјас да бјуджет јылыг доклад куза Бахутов јортөн висталөмыг.

Тажө лунјасө заводитчис ужавны ВЦІК-лөн сессія. Медвозда докладөн сені вөлі пунктөма доклад контрольнөй лыдпасјас да бјуджет јылыг.

Доклад куза горнитөдөн выступитлис Бахутов јорт, Војвыв крајса исполкомын јуралыг. Тані мигјам медтөдчана торјассө сјө висталөмыг.

Тажө докладаын вөлі индөманін дај мукөд докладјасын-на индаласны—вөр промышленностын паскөдөмын вивти төдчана лөб Војвыв крај. Индустрјализатсја уж нүдөдөмын, овмөс паскөдөмын бөрја кык вонас Војвыв крајлөн рольс вөлі зев-жө ыжыд, медөанін заграничаө петкөдөм вьлө твөар лөбөдөмын. Војвыв крај јона отсалө индустрјализатсја нүдөдөмын оз сөмын РСФСР-лы, а став Сојузлы. Сы вөсна крајыс вермас і воча корны правительстволыг јонжыка вьдөдлыны Војвыв крај вылас торја районјасын овмөс кыпөдөм нүдөдөм.

Вөр промышленност зев-на бөрө колөма. Војвыв крај вивти озыр. Тајө озырлун вылас ковмас вьдөдлыны оз сөмын Војвыв крајса уж нүдөдөјаслы, а щөц і став Сојузса уж нүдөдөјаслы. Сы вөсна, кор ковмас горниты торја районјас јылыг капиталјас сүјөм јылыг таво тајө крајас, лөб шуны—Војвыв крај тувтчис вивти вөзө. Бөстөм-кө 1929-30 вога да 1928-29 вога лыдпасјассө адчөм—Војвыв крајын капиталнөй ужјас медјона кыптөны—278% вьлө. Сөмын бөстөм-кө уфөднөй ростсө, уфөднөй вөссө сүјөм капиталјасыслыг Војвыв крајас—сјө зев-на ічөт, сөмын 2-3%, 3-4 прөчөнтөз. Мукөд районјас быдмөны мјаныг өдјөнжык.

Правительство Војвыв крајлы сетис вөрлөзөм куза вивти ыжыд заданнө, сөмын тајө заданнөбыс лөб тыртөма. Крајлөн ем ыжыд опыт тајө ужас крөвөанаөс кыскөм куза (сјөс петкөдліс колан во месачнык, вөрлөзөјаслөн конферентсја). Тајө ужалан ногсө лөб нүдөны і таво.

Ме Војвыв крајын вьл мөрт. Сөмын менө фивө кутө вөрлөзан, вөр пилитан да вөр заграничаө петкөдан условјөдаслөн да вөрлөзан заданнөбыслөн торјалөм вылас—условјөдөјасыс зев омөдлөб, а заданнөбыс вивти ыжыд. Колө шуны—правительствөбн сетөм заданнө мј тыртам.

Фөрт, өні өбм лөзөм Војвыв крајлы содтыны оз-нын пөз, сөмын тајө крај вьлө колө вьдөдлыны прөмөжыка. Öтө-кө, ковмас өдзөдны вөр пилитан заводјас стрөйтөм, өні нөжө-на мунө тајө ужыс. Вөрлөзөм-кө мј паскөдам, колө паскөдны і вьлө заводјас стрөйтөм. Оз ло ошјывөма—вөр пилитан заводјас лөбны жөмчүжөнаөн оз сөмын Војвыв крајлы,

а став Сојузсылы, најө пөрөны ставсојузса лөсопилкајасө. Сіз-кө, стрөйтөмсө колө өдзөдны.

Порт да парөходство оз вермыны нүдөны став колан ужсө.

Сөсө, ношта мөдтор вьлө колө јона вьдөдлыны. Војвыв крајын јона бур лөб вөчавны тсельлулозно-бумажнөй комбинатјас. Тајө промышленност вермас јона кыптыны, паскавны. Сөмын мјнө адчөм? Госпланын вөлі индөма стрөитны бура уна завод, сөмын бөрнас бөр лөб вөштөма. Тсельлулозно-бумажнөй комбинатјас вөчөмыг тазнад бара-на нүжалөны, а тајөн назмө і крајлөн вөзө мунөмыс.

Көймөд зөвыжыдтор крајын—транспорт, порт да парөходство. Архангелскөй портын сулавлө зев уна иностранный парөкод. Уж паскалөмөн парөкод лыд сөдө. Сөкі ковмас нүдөны зев уна уж, жуждөдны, медөскө матөжык завод бердөзыс сібалисны најө. Тајө ужыс вөлі мунө-нын, сөмын өні колө повны—плансө порт жуждөдөм куза помөз өдкыд лөб нүдөны. Тајө ужсө быт колө өдзөдны.

Војвыв крајса көчөјаственнөй организатсјас, колө вөкыда шуны, вөр кылөдан ужын зев уналөт вом паскөдөмөн ужалис-

ны. Кык мөллон кер сајас вөлі октөбр заводитчигөн туын, ју вылын. Сөмын, ар јона нүжалө да, вермим тајө кык мөллонсө кылөдны заводјассө. Тајө бөрја ужыс петкөдліс ез сөмын ужавны кужтөм. Тыдовтчис—парөходство өніја вөр кылөдөмөн справитчыны оз вермы, парөкод лыдыс Војвыв крајын абу тырмымөн. Оз ков та вьлө јона скупитчыны да содтыны парөкод лыдсө, мед өскө коккөджыка пөчөс нүдөны вөр кылөдөмсө.

Нөшта колө вьтыштны јөз јылыг. Војвыв крај зев гөл јөзөдн, сені оз тырмы ужалыгыс вөр бердын. Уна улыса вөрлөзөгө организатсјасын ужалыгөс вивти ещаөб, некытчө оз сүзөны. Вөр-прөмхозјасын сіз-жө. Мед өскө көч ВСНХ да вөрлөзөмкөд јитчөм көчөјаственнөй организатсјас отсалисны Војвыв крајлы. Тані со медвождөр-на вөсөб ыжыд школа, сетчө бөстөма 80 мөртөс. Сөмын најөс өтө вөнад он вөлөд. Сы вөсна тсөнтрса көчөјаственнөй организатсјаслы колө сетны отсөг вөр-прөмхозјасө ужалыгөсөн. Ужалыг тырмытан вөсна вермас торкөны план тыртөм.

Сөсөјалыг мјан ем право корны: јонжыка вьдөдлөј Војвыв крај вьлө, унжык капиталјас сетчө сүјөј. Колө оз сөмын вөрлөзөны да кылөдны, а щөц колан промышленност паскөдны.

ФРАНТСІЈАЫН КЫПТӨ БОМ УЖАЛАН ДОН РОБОЧӨЈЈАСЛӨН ВОЗСА-ЛЕПТӨМ ВӨСНА.

Паріж. Франтсјасө промышленностын бара заводитчисны мунны забастовкајас. Робочөјјас корөны содтыны ужалан дон да бурмөдны ужалан условјөдөјассө. Медвозын тајө вермагөмас мунөны металлыстјас. Асыв-војыввсасталелөтөјнөй заводјасын өні бастујтө 30000 робочөј. Тані забастовканас вөкөдлө унитарнөй профсојуз. Сөсө Валансөненн бастујтө 2500 робочөј. Тані забастовканас вөкөдлөны реформистјас да быднөгыс зилөны дугөдны забастовкасө: оз лөзны лөбөдны стачечнөй комитет,

нүдөдны бөкыгаң горні прөдпринимателјасыскөд. Паріж районын сіз-жө металлыстјасыс бастујталөны. Сөсө Парјас дај мукөд карјасын бастујтөны сіз-жө текөтылщикјас, кожөвникјас, стрөителјас да горнорабочөјјас. Ужалан дон содтөм корөм куза кыпөдчөмјас тыдовтчөны щөц і гөсударственнөй учреждөннөсө да прөдпрјаттөсө робочөјјас да служөщөјјас пөвсын. Тајө торја кыпөдчөмјассө унитарнөй профсојузјас да компөртја зилөны өтутвны.

ВОЈСКАӨН ДА ПӨЛЫТСАӨН ОТСАЛӨМӨН БӨРӨНЫ ПРЕЗІДЕНТӨС.

Нөју-Јорк. Мөкөкаын мунө вьл прөзідөнтөс бөрјөм. Керкајассө, көні мунө прөзідөнтөс бөрјөм куза гөлөсүјтөмыс, вьчөны војскајас. Бөрјывөм вөсна властјас

нөшта чорчөдөсны робөчөкрестанскөй движөннө бөрыг вьдөдөмсө, торја-нын карјасын, көні мөкөкаса коммунист партјалөн влөјаннөыс ыжыджык.

Көјушев Јортлөн висталөм.

Ме ог кут горниты тані Республикаса овмөс да культура кыпөдөм куза лөбөдөм контрольнөй лыдпасјассө ставнас дөнјалөм јылыг. Тані сы јылыг унаөнын горнитисны. Контрольнөй лыдпасјассө ставнас дөнјалөмыс, фөрт, ставлөн лөб өткөф, бур. Ме тані сувтла өткымын торја мөментјас вьлө.

Медвождөр колө индыны өтө төдчана тырмытөмтор вьлө контрольнөй лыдпасјасыг. Сы вьлө индылис-жөнын аслас вөз кывјас Совнаркомса прөдөдөтөл. 1929-30 вога лыдпасјасын некущөма абу казтыштлөма автономіјаа областјас јылыг. Контрольнөй лыдпасјасын тыдалөны рајөнујтөм областјас, крајјас, автономіјаа республикајас, сөмын некущөм ногөн сені абуөе автономіјаа областјас. Автономіјаа областјаслыг овмөссө кыпөдны колө оз нөжөжык, а өдјөжык мукөд сөртө. Закон сөртө автономіјаа област—фөдератива (ас праваа) јукөд республикалөн да ужалө вөкыда тсөнтр наблүдөннө улын. Мөдаргаң—автономіјаа област пырө крајө, сјө щөц і крајса органјас наблүдөннө улын, најө төжысөны щөц област вөсна.

Таво контрольнөй лыдпасјассө лөб лөбөдөма өтө кадө рајөнујтчөм нүдөмкөд-да сы вөсна-лө, мј-лө—планјас-лөбөдлөгөн тсөнтрса органјас автономіјаа областјасөс ез петкөдлыны торјөн, а крајса органјас ез-жө тырмымөн вьдөдлыны на вьлө. Ме тані инда Војвыв крај вьлө да Комі област вьлө. Крајса контрольнөй лыдпасјасын Комі област оз тыдав, оз-жө тыдав і обшөгөсударственнөй лыдпасјасын.

Колө шуны лөзөм законјас оз ставыс олөмө нүдөдныны. Торјөн пөчө индыны—оз пыр лыфөдны автономіјаа област да крајкөст закон (закон овзаимоотношениях) уж јукөм јылыг законөн.

Војвыв крајын вөвлөны Комі областлыг правајассө бөкө вөштөм, пыфөд пуктытөм. Вөлі областлыг зөв ыжыд доход бөстөм. Вөлі

вөсөг сөщөм торјас, крајса органјас вөжлісны автономіјаа областјаслыг вөхөдјас сетөм јылыг ВЦІК-лыг да Совнаркомлыг өмјассө. Војвыв крајын вөлі і натсөнальнөй полөтө торкөм.

Бөстөм бјуджет. Крајпаста 1929-30 во кежө бјуджет арталөма колан сөртө 27,2% вьлөжык. Комі областлыг бјуджет сөдөмсө лөбөдөма сөмын 16% (1928-29 вога бјуджет Комі областлөн вөсө во сөртөыс сөдліс 26%).

Крајса бјуджет-кө сөдөмсө 27%, а Комі областлөн сөмын 16%, сөкі оз лөбө рөдөм областлыг бөрө лөмсө мөда-мөд јөз кызыртчөмыс медыжыд пөкөсө. Та вьлө ковмас бөра вьдөдлыны. Тајөс адчөны-нын Наркомфин да СН

Крајса органјас контрольнөй лыдпасјас пөзөдін јукөны вөлі кык пөлө Крај вьлө да Комі област вьлө; Комі областсө бөстөны крајсылы кушөмкө сөтөд көдөн. Тыдалө, на вөлөм нафөйтчөны тсөнтрса органјас вьлө—отөласны-пө најө натсөнальнө автономіја областлы да о саласны республика щө вьлө. Тсөнтральнөй органјас ез тајөс артыштлыны областыд пырө крајад-да

Автономіјаа областјас крајјас да тсөнтральнөй органјас көст вөзөмоотношеннө јылыг ем өскө законны сјөс-кө вөлі төд вылын ктөма лүчки вьлө ставы сөмын тајө законыс оз прөмөја нүдөдө оломас. Тсөјөс казалис-нын Совнаркомын, сјө сөсөјяөзыс нө вөжөн вөчөс-нын постановлөннө. Сыртсөв јорт лөлас докладас казтыштис-нын. Ме кора торја дөртөвнөй мөрајас нүдөдөм дугөдны вөзө вьлө мј натсөнальнөй полөтика кежөм, мјан автономіјаа областјасыг правајас пөд пуктытөм. Автономіјаа областјас-өд өніја округсыг бөрын-на кысөны.

Колө лөбөдны, медөкө овмөс кыпөдөмыс автономіја областјасын мукө сіз-жө нормальнөја, кыбө мунліс рајөнуваннө өдтөз, вьлө сөстөмасө өдтөз.

ГПУ органјас УССР-ын адзісны контрреволюціонной організатсіја.

Организатсіја пуктылома могошыбытны Совет власт, лободны капіталіст государство, сетны помещікјаслы да капіталістјаслы мујас, пабрік-заводјас, шахтајас.

Харков. УССР-ын ГПУ органјас адзісны да бырөдісны контрреволюціонной організатсіја. Организатсіја вөлі шуө „Союз освобождения Украины“-өн. Могыс сьлөн вөлі пуктома лободны Украинаө капіталіст власт, сетны мујас бөр важ помещікјаслы, робочөјјасөс да крөстанаөс сујны бөр капіталіст да помещік кіпод улө. Медгөдчана ужалыгјасыс тајө организатсіјагыс нуөдломаөс актівной уж гражданскөј война дырји: кутломаөс жітөд жежыд бандаса атаманјаскөд да гуса кулатскөј повстанческөј организатсіјајаскөд (атаман Чельоны, Ангел, Лозовік да мукөд). Журнуөдыгјасыс өні адзыгөм контрреволюціонной организатсіјаас: важ міністр, „Украинская партия социалистов-федералистов“-өн журнуөдыг, ставукраинаса академіја наукашлен“ Бескремов, „украинскөј народной республика“ Петлура правітєлстволөн важ премјер—міністр да өні автокефальной вічкоөн вөскөдлыг Веховскіј, „Украинскөј народной республиканы“ мукөд государствојаскөд уж нуөдыг важ міністр Міковскіј да мукөд. Организатсіјагыс вөдөм кутө жітөд польшаса помещікјас да

капіталістјас ордын служітыг Петлура бандакөд, кодјас асөс лыфөны „Украинскөј народной республикаса правітєлствоөн“. Отщөщ вөдөм организатсіјагыс кутө жітөд Украинаын ужалыг мукөд государствојасса өткымын представітєлјаскөд. Арестујтөм журнуөдыгјас да шленјас тајө организатсіјагыс показанө вөчгөн вісталісны ставсө: кущөм могјас вөлі пуктө организатсіјагыс, кызі вөлі ужсө нуөдөны і быдөн. Организатсіјалөн программаыс вөдөма тащөм: шыбытны Совет власт да лөбөдны Украинаө буржуазной государство. Тајө государствонас вөскөдлыны да контролірујтны кутас кущөмкө матыса буржуазной государство. Помещікјаслы бөр сетны візмүјас, капіталістјаслы—фабрік-заводјас, шахтајас да мукөдтор, мынтыны імперіаліст государствојаслы важ, сар дырса ужјөзјас да с. в. Револүтсіјалы паныда ужсө организатсіјагыс нуөдөма щөщ украинаса автокефальной вічко пыр. Епіскопјасас да попјасас вөдөм төдөмөн кыскөны важ офітсерјасөс, петлуровскөј бандаын да повстанческөј организатсіјагысн ужавлыгјасөс.

Нанкінса правітєлство пікө воіс.

Генералјас вужөны Фын-Луј-Ган дор.

Шанхај. Хенаң провинтсіјаын сулалыг кык сівітјалы, сіз-жө воздушной выныслы, Чан-Кай-Ши сетіс пріказ пыр-жө мөдөдчыны Гуандунө. Генерал Ы-Ху-Ан-Јен, кодлы нанкінса правітєлство мукөд гуанөігечјаслы да Чан-Фа-Гујлы моз-жө сетіс уна өм, вујіс гоміндзун војскаладорө да көсјө бөгтны Кантон. Гуанөі провинтсіјаын сулалыг кантонса

правітєлстволы верной војскајас еновтісны Учжоу, Шујін да мукөд пунктјас да укрепітісны Саншуйын. Тані вермасны лоны чорыд козјас. Відчысөны, Кантонсө-кө-пө бөгтасны, сетчө локтас Ван-Цзін-Веј. Ван-Цзін-Вејыс өні Гонконгын. Сені лөсөдө вьл „левөј“ правітєлство. Сыкөд щөщ ужалө Чан-Фа-Гуј. Чан-Фа-Гујыс кутас војенной ужсө нуөдны.

Мукден көсјө заводітны борнітны СССР-көд?

Шанхај. Јапоніјаса гөтјасын гіжөны, бытөкө мукденса правітєлство орөдөмөн шуіс заводітны вөсөда (нанкінса правітєлствоөс) борнітны Мөскуакөд

Асыввыв-кітајса көрттуј куфа. Індөны, Мукденыс-пө тајөс көсјө вөчны сы вөсна, мыј нанкінса правітєлстволөн лунвьв фронтас делайс јона омөлтчө.

Кітајса војска да белогвардєечјас нуөдөны провокатсіонной уж.

Быд уеласөм вьлө мі сетам чорыд отпор.

Хабаровск. Нојабр төлыс, воzza лунјаснас Манчжурија стантсіја да Швейган кар рајонјасын сулалыг кітајса војска помала лыјлісны мјанлыг граңіча візыг частјасөс да Аргун ју дорын мірнөј олыгјасөс. Сы вөсна Лөтінскөј да Абагајтујевскөј станітсаын олыгјаслы кості лоі еновтны нан вартөмсө да мунны гортјасгыс мөдлаө. Нојабр 13 лунгаң кітајса командірјас луныг-лунө унжык мөдісны ыставны граңіча сажө, мјан му вьлө белогвардєеч отрадјас. Код сурөс тајө белогвардєечјас пыщкыс мјан кутісны да кутөм јөзыс віталөны, мјанлы-пө сетісны мог нуөдны тіјан тылын разрушітєлнөј уж. Нојабр 15 лунө кітајса батальон 86 нумера разјезд дорын заводітліс вөчны наступленө да мјан частјас сетісны отпор. Нојабр 16-өд-17-өд лун паныд, војнас, кітајса војска, ыжыд вынөн, щөщ артіллеріјаөн, бара заводітлісны наступітны тајө-жө разјезд дорын да Абагајтујевскөј ста-

нітса дорын. Тащөм провокатсіонной ужсө кітајса војска нуөдісны ез сөмын Забайкаллыын, а щөщ Пріморјеын, Полтавскөј, Пограңічнөј, Туріј рөч рајонјасын сіз-жө лыјлісны мјанлыг граңіча візыг частјаснымөс да сетчөс мірнөј олыгјасөс. Мірнөј крөстаналы лоі еновтны асгыныс оланінјасөс да эвакуірујтчыны. Нојабр 15 лунө кітајса батальонын Пограңічнаја стантсіја дорын заводітліс наступітны да ез вермы. Нојабр 17 лунө кітајса коңнітса вујіс граңіча Туріј рөг дінті да Первомајскіј німа сікт дінті да укөд-

чіс мјан частјас вьлө. Тајө став лоөм торсө төд вьлө бөгтөмөн, граңіча дорјөм могыс особөј дальневосточной арміја командованөлөн лоі прімітны паныда мерајас. дальневосточной арміја частјас Забайкаллыын, сіз-жө Пріморјеын нојабр 17 лунө наступітныг кітајса војскаөс выжісны да вөтөдісны кітајса терріторіја вьлөчыс. Секі мырфөдісны оружјөсө 8000 кітајса салдатлыг да 300 офітсерлыг. Ставсө секі мырфөма налыг 10 сурс гөгөр вівтовка, вель уна полөвөј пушка дај мукөд пөлөс бөјөвөс пріпасјас-на.

Фіанс јукөд озкывзы Обісполкомлыг.

Менам нырулын ніга „Займы помогают народному хозяйству и дают выгоду их держателям“. Гіжөма крөстаналы вьлө. Нігаын 30 лістбок. Лөзөма 2600 екземпляр. Көн-нө лөзөма? Мөску-

аын? Абу. Нігаас ем пасјөд „Издание Коми Обфинотдела, г. Устьсы сольск, 1929 г.“ Төдөны оз-нө фіанс јукөдса журнуөдыгјас коміөдчан уж јылыг? Помнітөны оз Обісполкомлыг щөктөмсө?

Сотсіалістіческөј ордігөм. колхозјасын.

Өніја кадөз колхозјасын сотсіалістіческөј ордігөм муніс зев-на омөла. Бөгтам-кө прімер вьлө, кызі гіжгалісны колхозјас індустріалізатсіја којмөд зајом вьлө, адзам: 28 колхоз гіжөмаөс 3-д зајом вьлө 8 сурс дон. Татыг унжык колхозјасыс гіжгалігас чуксалісны мөда-мөдсө сотсіалістіческөј ордігөм вьлө. Төдмалам-кө, адзам—ордігөмнад став өм вьлас гіжөмыс зев-на ещалаын. Нөшта бөгтам колхозјасыс сотсіалістіческөј ордігөм вөрлөзан ужын. Пөшті став колхозјасыс кајөны вөрлөзан уж вьлө да көсјөны быд ужалыг мортлы ужавны вөрын 120 лун. А вот ордігөмыс колхозјасыс мөда-мөдсө унжык вөрлөзөм вьлө, унжык дон бөгтөм вьлө, да ыжыд өтувја артєлјас лөсөдөм вьлө оз чуксавны. Тащөмторјасыд вісталөны—колхозјас өнөз-на абу ставсө гөгөрвоөмаөс, ку-

щөм ыжыдтор сотсіалістіческөј ордігөмыс, мыј сіјө вермас вајны государствоыслы дај кущөма вермас асгыныс докодјасөс кыпөдны, кор мөда-мөд вежмөн, асвөласыныс, бура да өлөмсыныс бөгтасны колхозјасыс, панлавын мөда-мөдыскөд. Воzө вьлө пырөтөмпыр-жө став колхозјасыслы колө сувтөдны медыжыд мог пыдді—пагкөдны став колхозјасө сотсіалістіческөј ордігөм. Ордігөм нуөдыг колхозјаслы колө өдзөдны, кыпөдны ужсө, өнөз тырмытөма-на-жө нуөдісны ордігөмсө. Колхозјаслы сотсіалістіческөј ордігөм нуөдігөн колө сувтөдны сетчөм могјас: 1. Став колхозса ужалана јөзлы артєлјасө өтувтчөмөн кајны вөрлөзны, мед еща вьлө сені ужавны 120 лун. 2. Урчітны дон, мыјта көсјө колхоз лөзны вөрсө

- да чуксалө мукөд колхозсө.
  - 3. Медагөм лыдгыс лөзны вөрсө 110% вьлө.
  - 4. Колхозјасын став ужалана шлен вьлө 3-д зајом вьлө гіжсыны 10-12 шайт дон.
  - 5. Колхозјаслы ас сіктгыс өтувтны колхозјасө став гөла оа шөркөдөма олыг крөстанасө.
  - 6. Отлаавны колхозјасас мувіз, машінајас да вөвјас-мөсјас 100% вьлө.
  - 7. Ыжөдөны јуклытөм овмөс, ембур.
  - 8. Таво төвнас заптыны вөр, колхозјасө стрөітавын өтувја картајас.
  - 9. Лөсөдны вымса бур мөсјас 100% вьлө.
  - 10. Вузавны выј урчітөм дон быд мөс вьлө.
  - 11. Лөсөдавны вөвјас 75% овмөс лыд сөртыг.
- Тащөм могјас нуөдөм вьлө колхозјас мөда-мөднысө вермасны чуксавны сотсіалістіческөј ордігөмөн. Колө став колхозјаслы өтвылыг өлөмсагыс бөггыны мөда-мөдыскөд ордігыны, кыпөдны өтувја овмөссө да став народной көфажствосө. **Омелін.**

Партиялөн уж да олём.

Партучоба мунё жеба.

Обкомлөн бјуро щоктис Сыктывкарса райкомлы дас лунја сронён кыпөдны велөдчөм колана выјөз. Быд райкомлы, быд јачејкалы вјөдлыны ас уж выланыс, нуөдны ОК бјуролыг щөктөмјассө.

ВКП(б) ОК бјуролөн шуөмыс Сыктывкарса районын партпрөвешеннө јылыг.

(Примітөма нојабр 20-д лунга заседаннө вылын).

1. Сыктывкарса районын партпрөвешеннө кежлө лөбөдчөмсө дај велөдчан уж мунөмсө лыдфыны вывти жебөн.

Тажө ужас емөс со кушөм тырмытөмторјас: велөдчөмыс партшколајасын да кружокјасын сјд-жө комсомоллөн зевјона өөрмис; ЦК-лыг, Крајкомлыг да Обкомлыг индөдјассө партпрөвешеннө јылыг да формајас јывыс унжык јачејкаас абу төдмавлөмабө; оз тырмыны школајасыс дај еща кыскөма велөдчөмас партјечјасөс (карын сөмын 40%-сө) да безпартјінөјјасөс; оз вјөдны да вјдлавын школајас уж бөренс партјачејкајас; агныс коммунистјас да комсомолчјас оз зільны бөстөны велөдчөмас.

Медјонасө ташөм нелучкјасыс лоины,—партпрөвешеннөмыс мөгсө да коланлунсө парторганизатсияннөм пыдди пуктытөм-да, сы-вөсна сөгөа шөгмытөма жеба ужалөм вөсна велөдчөм нуөдөм кузаыс ВКП(б) да ВЛКСМ јачејкајаслөн дај ВКП(б) райкомлөн.

Сыктывкарса ВКП(б) райкомбјуролы партпрөвешеннөнын жеба ужалөмыс да чүдөдөм нуөдтөмыс сетны на вјд.

2. Щөктыны Сыктывкарса районын ВКП(б) райкомлы да јачејкајасы:

Ионмөдөм партјаяын велөдчөм.

Обкомса бјуро төдмагис Сыктывкарса районын партпрөвешеннө мунөм јылыг да адјис—велөдчөм мунө вывти жеба.

Медыжыд помкаыс тани,—велөдчөмлыг мөгсө да коланлунсө парторганизатсияын тырмытөм пыдди пуктытөм вөсна.

Велөдчөмыд омөла мунө оз сөмын Сыктывкарса районын. Мј огө сорөј, шум-кө, мј унжык районас ташөм-жө омөла мунө партучобаыс. Сы јылыг вјсталоны партјасөс вјдлалан да весалан матерјалјас.

Сіктса коммунистјас, щөщ і комсомолчјас, оз төдны бура політика уж. Сы вөсна уна партјечлөн ужаныс овывлөны партја тувјч вежнөдлөмјас. Откымын партјечјас оз адзыны кулакөс, оз гөгөрвоны мјла колө на вылө наступатны, партјалыг тувјчсө, 15-д партсјезд да 16 партконференцјас шуөмјас өөрті,

а) дас лунја сронён вјдлавын партпрөвешеннөсө став пөлөс школајасөс да кружокјасөс, индөдјасөс да мед быдлаын ужыс кутис мунны колана выјын; б) термөдлыны олөмө нуөдөмсө бөрја пөмөдн индөдјасөс да ОК бјуролыг шуөмјасөс велөдчөм јылыг (локтан мед вөзза јачејкаса собраннө вылын сорөнитны кушөма мунө велөдчөмыс ас өіктад, төдмавын кодјас незіла бөстөны велөдчан ужө да сетны налы партвзысканнөјас, дас лун пөын мед вөлі быт торјөдөма кујим рыт куш партпрөвешеннө вылө, с.в.);

в) вјдлавын вылпөв карын школајасыг да кружокјасыг лыдсө да кыскыны велөдчөмсө став партјечсө да безпартјінөј активсө;

г) рытја совпартшколаө мед став гөжөм јортјасыс кутисны воыны да ужавны;

д) вјдлавын велөдчан ужсө районас партактивлыс.

3. Щөктыны агипропкөабөтлы лөбөдны методическөј отсөг помала сетөм школајасын да кружокјасын чүдөдөјаслы.

4. Щөктыны ОК АППО-лы кујим вежон мөгы вјдлавын тајө индөдјасөс дај ОК бјуролыг вөзжык шуөмјасөс партвелөдчөм куза Сыктывкарса райкомлөн нуөдөмсө.

оз гаммыны нуөдны, с. в.

Політика төдтөм коммунист, теоріяыг „пышјалыг“ коммунист оз вермы лоны бур вескөдлыгөн став політика да овмөс нуөдана ужын, нөшта-нын өніја кадө,—социализм тув вылө өіктөс вужөдөгөн, классөвөј тыш чорзөгөн.

Сы вөсна і нөтө партјечлы оз пөч колтчыны бокын велөдчөмыс. Партвелөдчөм сецөм-жө мед-вөзза мөг коммунистлөн, кушөм і став партјаса ужыс.

Быд райкомлы, партјачејкалы, быд коммунистлы колө төдмагы ОК бјуроса шуөмјасөс велөдчөм јылыг да пырөстөм-пыр, нуөдны олөмө. Став парторганизатсияса шленјасөс колө кыскыны велөдчөм—со кушөм индөдыс ОК бјуролөн.

Вөјдөр мјан партвелөдчөмө зев еща кыскалөма вөлі безпартјінөјјасөс. Нөјөс пөкыджык-жө колө

Коммунизм нога велөдан уж чөлаф пөвсын вјдлалөм.

Мед буржыка пуктыны коммунизм нога велөдан уж (воспитаннө) чөлаф пөвсын, кыскыны став јөз кост организатсияөс да ужалыг јөзөс тајө уж бердас, пөртны олөмө пөнерјас слөтлыг да ВКП(б) Обкомлыг шуөмјасөс, лөбөдны пөнер отрадлыг ужсө вјт вога план (вөрлезөм паскөдөм, коллективизатсия нуөдөм да с. в.) олөмө пөртөм куза, декабр төлыгын кутас мунны вјдлалөм (сөмөрт) тајө ужсө пуктөм куза.

Областөан мунас Вјин районө комиссја. Сіјө кутас вјдлавын да отсавны пөртны олөмө партјалыг да слөтлыг шуөмјасөс.

Мукөд районјасын лөбөдөны ташөм-жө комиссјајас. Нөјө бөстасын өтө вөлөт да кутасын сөні ужавны тајө уж кузаыс.

Мөста вывса (өіктса) јачејкајас лөбөдөны сецөм-жө комиссјајас. Сөтчө пөрөны представителјас: партјачејкаса, комсомолса, делегаткајасан да пөнерјасан. Налөн мөг—бура төдмавын коммунизм ногөн чөлафөс велөдан уж аслас өіктын да отсавны сіјөс бурмөдны.

кыскыны велөдчөмө, мед-вөз робөчөјјасөс, батракјасөс, гөл крөстөнаөс, колхозникјасөс.

Колө зільны бурмөдны школајасын да кружокјасын ужсө. Сы вөсна колө индөдны сетчө буржык руководителјасөс, вөзвыв бура төдмагы темаөн мед занаттө вылас не „гудрасны“, методика боксаң ужсө бурмөдны, с. в. Колө јитны партшколаын, кружокјасын велөдчөмсө өніја ужөн політика да овмөс боксаң, јитны велөдчөмсө өіктса ужөн да мөгјасөн, индөдны өіктса ужын партја тувјчыг пөлнөсөмјас, төдмөдны практика вылын вескыдывв кежөмјаскөд.

Со мј колө вөчны быд партјачејкалы, мед бура нуөдны ОК бјуролыг щөктөмјасөс велөдчөм јылыг.

Сөмөрт нуөдөгөн сулалөны сецөм мөгјас.

Кыскыны став јөз костса организатсияөс да ужалыг јөзөс чөлафөс коммунизм нога велөдан уж бердө, кывзыны чөлаф пөвсын ужалыгјасыг докладјас, төдмагы чөлаф пөвсын уж пуктөмөн, сіјөн матыгтны ужалыг јөзөс пөнер уж бердө.

Төдмавын кушөмжыкөс пөнерјас пөвсын ужалыгјасыс. Оз-кө тувны, вежны нөјөс, сетны сетчө буржык комсомолчјасөс да партјечјасөс, буржыка да регыджык нуөдны мобөлізатсия комсомолчјас пөвсын, велөдны нөјөс курсјас пыр да сетны пөнер уж вылө.

Кыскыны пөнерјасөс да мукөд чөлафөс слөтлыг шуөмјасөс овмөс кыпөдан вјт вога план олөмө пөртөмө,—отсавны вөрлезан ужын, колхозјас лөбөдөмын, культура кыпөдөмын.

Кык пөв ыждөдны пөнер отрад. Сіјөн мј вермам нещыштны чөлафөс, кодјас кутөма сурны классөвөј враг кпөд улө. Не лежны чөлафөс медөн ужөдны кулакы—төдмавын сіјөс, сетны сүдө.

Отсавны школајасы лөбөдны пөсөјан, гөл чөлафөс школаын велөдөм ужын да с. в.

Став партјінөј, общөственнөј организатсияјас вөзын сулалө мөг—отсавны комсомоллы нуөдны тајө сөмөртсө, бура төдмагы слөт шуөмјасөс, төдмагы чөлаф пөвсын коммунист нога велөдан уж пуктөмөн. Сөгөа отсавны тајө ужсө паскөдны, бурмөдны сөмөн дај вынөн.

Партјалыг да слөтлыг шуөмјас вермам пөртны олөмө, став јөз костса организатсияјасыс-кө, став ужалыг јөзөс-кө кутасын зільны чөлафөс коммунизм нога велөдөм уж бурмөдөм куза.

К. Ж.

Откымын кружокјаслөн велөдчан ужныс. Сөмын котыртөмаөс ужыс оз мун.

— Обсүдса партјачејка бердө вөстөма економполітика кружок, гөжөмаөс велөдчыны 11 мөрт. Занаттөыс вөлөма өтчыд-на октабр 28 лунө. Сөні шуөмаөс темајасөс проработатны быдөдны өткөн. Мөтөдическөј заданнөјас оз сетавны Велөдчыгјаслөн учебникјас абу нөтө. Райком сетөмаөс сөмын руководителыслы өтө учебник.

— Гөлпромса партјачејка, бердө лөбөдөмаөс партјалыг исторія велөдчан кружок, гөжөмаөс велөдчыны 9 мөрт (кыкөн өні командировкаын). Руководителыс кујим пөрјө чукөртлөма велөдчыгјасөс да нөтө пөтө партјеч абу волөмаөс.

— Пошта контораса партјачејка бердө лөбөдөмаөс політекономія кружок Велөдчыны гөжөмаөс 16 мөрт, сөмын өтө занаттө на весіг абу вөлөма. Вөласны мөрт нөл, пукаласны да бөр муналасны, авы велөдчөмсө агныс шуөмаөс нуөдны кык рыт вежон пышкын.

— Пөчатникјас клуб бердын октабр 17 лунган ужалө партшкола. Занаттөјас овлөны быд вежонны кыкыс. Темајас проработаталөны өткөн, аскежыс Проработатөмаөс-нын кы тема. Велөдчыны гөжөмаөс 23 мөрт, сөмын оз ставныс воывлыны.

— ОМХ бердса партјачејкаса шленјас політшколајасөс да кружокјасөс гөжөмаөс, сөмын занаттөјас вылө воывлөны омөла Уна-пө ужыс да огө ештөј воывлыны,—шуөны өтө кымын партјечјас. Политкаөн төдмаган уж бурмөдөм јылыг бјуро унаыс зөтө нөтліс, сөмын ужыс ез-нө бурмы, чөтө. Текущөј політикаөн төдмаган кружок абу лөбөдлөмаөс. Областөса партконференцјасөс Коминтерн конгресса прөшевнөјасөс төдмаөмаөс јөчөкөса собраннөјас вылын сөмын төдмаөмыс мунөм кійысөн.

Таво колө чукөртны запасјасө 15.600 тсентњер көјдыс.

Көјдыс запасјас лөгөдөм пыр-на абу пуктөма колан могөн.

Оз ков уна сорнитны, кутчигны көјдыс чукөртөмө. Онисан-жө колө бостчыны төдмөдны крестанаос правительствоон выль лежом законон вөрөдтөм көјдыс запасјас лөгөдөм јылыс (гижөм „Известия ВЦИК и ЦИК“ газетын 148 № да Коми ОК бюллетенын 9 №) да бостчыны организутны көјдыс запасјас. Бура висталөмөн крестана гөгөрвоасны коланлунсө көјдыс-лыс запас лөгөдөмлыс да локтасны отсөгөн өктса, рикса ужалысјаслы.

Мед таво өти сельсовет ез кол көјдыс запастөг! Став өктса общественност —комсомол, ВКП (б) јачејкајас, велөдысјас, колхозникјас—ставөн кутчигам көјдыс запас чукөртан да организутан уж бердө! Сөмын отувја вынөн, отувја возмөстчөмөн ми вермам петны немөвөјга көјдыс сузгытөмыс петкөдны гөль јөзөс кулак кипод улыс. Ферт, кулакјас пондасны паныд сывны. Сөмын налы дорышон колө сувтөдны став өктса общественностсө, активсө гөль да шөркод-фема олыс крестанасө, отув нүөдны тајө колан ужсө.

Селькорјаслы колө јонжыка кутчигны газетө гижавны та јылыс. Онөз омөл ни бур јуөр көјдыс чукөртөм куза ез-на тыдовтчыс.

Шојнаты району—9; Сыктывдин району—11; Луз району—3; Јемдин району—3; (Јемдин районуны лыдысө запас көјдысыс 11 сурс пуд, а пуктыс кујим; тајө оз јитчы кыкө збыльсөс). Удора району—5, Јэва району—10; Угтсылма району—абу. Ми асјам, кушөм сурө районјасын зевна омөла вјзөдөны көјдыс лөгөдөм выль. Сөгга местјас вывти омөла сеталөны отчетјас да сы вөсна оз поз ескыны уна лыдпас выль. Бөрја кадјаснас некушөм јуөрјас оз воны көјдыс запасјас лөгөдөм куза.

Областувса Вјзму Управленнө сетөм заданнө серти 1929-30 воө колө местјасын чукөртны көјдыс 15,642,6 тсентњер. Та пийс су көјдыс 2397,6 тсентњер да ид көјдыс 13245 тсентњер. Ноль воөн ковмас чукөртны 39106,5 тсентњер. Торјөн бид районлы сетөма заданнө.

Тајө заданнөсө тыртны зелөдчывыны ковмылас местјаслы.

Мыј-нө вөчөны местјас вылын, медым пөртны тајө заданнөсө олөмө? Ужалөны оз—сөкыд төдны, јуөрјас абу. Воө выль тајі ужалөмлы ковмас пуктыны пом. Онисан-жө, рикјаслы, сельсоветјаслы колө асвозаныс сувтөдны мог—пырыс-пыр

кутчигны көјдыс чукөртөмө. Онисан-жө колө бостчыны төдмөдны крестанаос правительствоон выль лежом законон вөрөдтөм көјдыс запасјас лөгөдөм јылыс (гижөм „Известия ВЦИК и ЦИК“ газетын 148 № да Коми ОК бюллетенын 9 №) да бостчыны организутны көјдыс запасјас. Бура висталөмөн крестана гөгөрвоасны коланлунсө көјдыс-лыс запас лөгөдөмлыс да локтасны отсөгөн өктса, рикса ужалысјаслы.

Мед таво өти сельсовет ез кол көјдыс запастөг! Став өктса общественност —комсомол, ВКП (б) јачејкајас, велөдысјас, колхозникјас—ставөн кутчигам көјдыс запас чукөртан да организутан уж бердө! Сөмын отувја вынөн, отувја возмөстчөмөн ми вермам петны немөвөјга көјдыс сузгытөмыс петкөдны гөль јөзөс кулак кипод улыс. Ферт, кулакјас пондасны паныд сывны. Сөмын налы дорышон колө сувтөдны став өктса общественностсө, активсө гөль да шөркод-фема олыс крестанасө, отув нүөдны тајө колан ужсө.

Селькорјаслы колө јонжыка кутчигны газетө гижавны та јылыс. Онөз омөл ни бур јуөр көјдыс чукөртөм куза ез-на тыдовтчыс.

Көјдыс вәјомис бокис воыс-воө оз чин, а содө. Тајі воө колтчыны ужавны некыз оз поз. Мијанлы чорыдјыка ковјас кутчигны ас көјдыс лөгөдны, сјө колө мијан овмөслы, сјө колө гөль да шөркод-фема крестаналы. Та јылыс колө мөвпыштлыны обыльжыка да буржыка.

Бид во мијан област паста колө көјдыс 81560 тсентњер көјдыс, та пийс су көјдыс 23760 тсентњер да тувсов көзјас көјдыс—57800 тсентњер. Көјдыс запасјасын (фондјасын) вөли чукөртөма таво јанвар 1 лун кежлө 39106,5 тсентњер, та пийс су көјдыс—5994 тсентњер, ид көјдыс 33112,5 тсентњер. Та серти тыдалө, бид во мијанлы оз сузгыс 42455 тсентњер кымын көјдыс. Сіз-кө көјдыс сузгыс-төмыс вель ыжыд. Тајө сузгытөм инмө медга, ферт, гөль јөзлы.

Онi вјзөдлам, көнјасын көјдыс запас лөгөдөма. Област паста лыдысө онi 137 сельсовет да 1 поселковөј (Нувчим) совет. Көјдыс запас чукөртөма 63 местјаны: Вјзін району 9 пункт; Кулөмдин району—12 п.

ОБЛАСТУВСА БОЛНЫЧА ПЕТӨ ОРДЈЫГНЫ МАРИЈСА БОЛНЫЧАКӨД.

Маријскөј областувса болнычаын ужалыс медитсинскөј роботникјас чукөстисны нүөдны сотсалигетическөј ордјыгөм Коми областувса болнычаос. Коми областувса болнычаын ужалысјас чукөстөмсө примитисны.

Тајө ордјыгөмыс пуктө мог сетны медитсинскөј да санитарно-профилактическөј отсөг војтырлы. Болныча шуис ордјыгөмсө нүөдны Очолын. Бид кык вежонө отчыд Очолө кутасны ветлыны врачјас да пельшөрјас. Сени најө кутасны видлавны вёсыс јөзөс, лыдыфыны лектсјајас, нүөдны горни, организутасны кружок вёмысјаслы, дојмысјаслы медвозга отсөг сетөм куза, кутасны видлавны зонвизалунсө школьникјаслыс. Сіз-жө төдмаласны, кушөм ваыс озолсалөн, кушөм налөн керка пыщкас пельклу-

ныс да с. в. Ветласны сетчө щөщ i мамлыс да кагајаслыс зонвизалун кутан куза врачјас.

Сотсалигетическөј ордјыгөм нүөдан ужө лоө кыскөма Сыктывкарыс став врачјассө.

Очолса војтырлы ковмас тајө ордјыгөм нүөдигас асгаыс сетны отсөг медработникјасыслы. Отсөгсө најө сетасны врачјаслыс велөдөмсө, индөм меропријаттөјассө олөмө пөртөмөн. Ордјыгөмыс сөмын секи бурасө мунас, кор медработникјас да очолса крестана кутасны ужавны отув кор бостчасны отщөщ бурмөдны олөмсө зонвизалун кыпөдөм могыс.

Озол өктса шефлы, типографјаса робочјаслы, ковмас асгыныс ужсө подшефнөј өктас јитны медработникјас ужкөд.

Хрусталов.

СОВПАРТШКОЛАЈАС ОРДЈЫГӨНЫ КРЕГТА-НА ОВМӨС ОТУВТӨМ КУЗА.

Нојабр 17 лунө совпартшколаын велөдчысјас да служтысјас сорнитисны Маријскөј областувса совпартшколакөд ордјыгөм нүөдөм вөсна. Совпартшколасө чукөстис ордјыгны марјса совпартшкола. Чукөстөмтө шуисны примитны. Договорас урчитөма медгырыс ужјас пјас тащөм торјас: 1) кооперіутны 1500

өктса овмөс, на пийс 500 овмөс котыртны колхозјассө да коммунајассө 500 овмөс мукөд посни пөлөс кооперативјассө, 500 овмөс потреб-общество; 2) совпартшколаын велөдчысјас да служтысјас пөвсын нүөдны кампаннө особөј дальневосточнөј армијаө добровольчө гижөм куза; 3) велөдны грамотаө став неграмотнөјјассө кык подшефнөј колхозыс; 4) бура отсасны совет властөн да партијаөн нүөдөм меропријаттөјас олөмө 100% мында нүөдөм могыс; 5) подшефнөј ужјасын нүөдны воженнөј уж. Став тајө ужсө договорын шуөма помавны 1930 вога сенъабр төлысөз.

Полугридов.

Газет воөмыс дурдич.

Нојабр 15-өд лунган Сыктывдинпомө пөгмөновлөдлыс ез-на воыс веөгөтчыд. „Југыд туј“ газет подпөгчикјас оз асчывыны.

Тащө, буракө, лоi, пөгмөновлөдлыс, выль лоi-да—дыша-код вөрө.

Өдзөдөм СССР вынгөдан уж. Кырi таво кежлө лөгөдны воженнөј учоба.

Осоавиахимлөн Сыктывкарсарајсовет таво кежлө шуис лөгөдны 5 өкас кружокјас. Кушөмөжө сјө кружокјасыс?

I-өд шупөда воженнөј кружокјас. Тајө кружокјас пыртны воженнөј делө төдтөм шленјассө. Колө јачејкајаслы вөчны сјө, медым ез кол нөттик осоавиахимса шлен воженнөј делө төдтөг; карын I-өд шупөда кружокыс лоас лөгөдөма 8-10 кымын, да нөшта бид өиктын өти кружок. Программа сертыс тајө кружокын ковмас велөдчыны 75 час, 75 часыс јужкө кујим пель: а) 12 часын лоас нүөдөма беведајас краснөј армија да сјө уставјас јылыс, б) 30 часын лоанүөдөма сорнијас артилерја, авиатсја, химја јылыс, сени-жө 18 час лыжоны велөдчыны да стрөј велөдны 6 час да в) 33 часын ывлавлыны велөдчөм; татчө пырөны—кычi нүөдны бојјас; наступајтана, воцасана да мукөд өкас. Ывлавлыны велөдчөм ков-

мас нүөдны лычјас вылын. Јачејкајаслы ковмас онисан-жө заптыны месткомјаскөд отвылыс лычјас.

II-өд шупөда воженнөј кружокјассө шуөма кыскыны војтырөс, кодјас колөм воын велөдчынынын I-өд шупөда кружокјасын. Час лыдыс 75-жө. Тајө кружокјасын лоас велөдөма: пулеметјас, друдјөјас да сылыс снарадјас, брөнемашинајас, коннитса, техническөј сьжаз, противогзјас да мукөд өкас ОВ-ыс дорјыван торјас; лыжыны велөдчыны пуктөма мог—лөгөдны бура да мета лыжыс бојетсјас, сјөн лоас лөгөдөма 7 кымын упражнөннө лыжыны. Ывлавыс велөдчөмын лоас разведка, охранөннө, воөд мунам да воцасан тышјас да мукөд.

Карын шуөма лөгөдны өти химическөј кружок. Химическөј кружокын лоас: обшөполитическөј јукөд, авиатсја, артилерја да мукөд, лоас стројөвөј подготовка,

ферт, медга уна лоас төдмалөма химическөј да бидгама ОВ (отравляющее вещество) төдмалөм да сукөд воцасөм. Лоө төдмалөма сени, кушөм өкас ОВ-јас емөб, кычi најө отравлајтөны.

Осоавиахим санитарнөј да медвозга отсөг сетан кружокјас оз лөгөд, сјөс лөгөдас краснөј крест, најө карын лөгөдасны 10 санитарнөј кружок. Осоавиахим шленјаслы колө најө кружокјас i гижыны. Нывбабајаслы-жө лоас лөгөдөма телефоннөј да административнө-хозјаственнөј кружокјас.

Јачејкајаслы колө термаөдмөн лөгөдны списокјас, шленјаслыс јуаөмөн, кодi көнi көсјө велөдчыны. Термагны колө медым декабр I-өд лунган кружокјасыс бостчисны-нын ужавны. Гижыны позө любөј кружокө асвөланад, сөмын оз ков вунөдны—асвөлабн позө гижыны, а кружок занаттө вылас ветлыныс быт. Оз вермы лоны сорни: „ко-сја ветла, көсја ог“. Осоавиахим—воженнөј организатор пролетарскөј общественностлөн, сьлөн дистсиплина полувоженнөј. **И. К.**

Коми ыга лезанин јозодо конкурс медбур карикатура да рисунок выло.

Конкурсн вермонь участвујтны Коми областн да Коми-пермјакјас округн олые став јозыс.

Коми областн оныч-на абу паскалома петкодлан (изобразит) искусствос. А коми јез пвсын ембе рисунчны гаммые јез, кодјасны неуна велодчыштм ббрын почо видчыены коми художникјасос. Найдс тодмавны да отувтны—ташом могјасыс оныја конкурслон.

Конкурсн став участвујтјасос боотам лывыло да пондам кутны топыд јитод. Сегоа налы пондам сетапны Коми ыга лезанинса газетјасан да журналјасан дон мынтана ужјас.

Рисунчны бостыјасос Коми ыга лезанин кутас дон боеттог велодны кружокны. Јонжыка гаммыејасос государство шот выло ыстам велодчыны Москуау выліса художественној школау, велодчыгас налы лоб етепендија.

Премја судитогон медгасо кутасны виддны оз рисунок техника вылас, а рисунчные воцо мунан сам вылас.

Рисунчные јортјас.

Ено јандысј—истод асынын код кушом ужјас, код-і техника бокааныс жеба рисунчномос.

Конкурслон условјјасыс.

1. Конкурс выло почо ыстыны рисунокјас да карикатурајас код кушом тема выло.

Сомын премја индигон медгасо лоб виддлома националној (коми) темајас выло, кодјас петкоддлыны коми етлос.

2. Рисунокјас почо рисунчны карандашом, тушом либо шомон бумага вылын, почо ыстыны-і краскајасон рисунчномос. Оз почо рисунчны феолетовдј либо четлондј чернилаон да виж бумага вылын.

3. Ыжыдаыс рисунокјаслон вермас лонь код мыжыда.

4. Медбур рисунокјас выло лоб 3 премја: медвоца—50 шайт.

Газет гижодјас куца.

«Југыд туј» сентябр 25 лунса газетын воли «Лотатом кык оо шайт» гижод. Фелд тодмалом борте ом товаршествоме лотатомыс мыждом могое кыподома фелд.

Раесл. бјуро.

Куломдино, Мшарилы—тенад гижод збылмис. Руч ектса І. П. Улыновос судитом во кешло мырдома уж выло. Сјо лоб мододома Комилеслы кер вбчны.

Раесл. бјуро.

Јемдино, Пыщ гыжылы—Немдин ектса Р. М. Кармановос судитлысны пукавны исправдомын толыс. Карманов Куломдино летчыны подон оз вермы, сы понда колбома справитчыны горт. Сегоа судитом Кармановос принудработа вылын ужавны 8 толыс кешло, ужодома вбр вочан уж вылын.

донтсов.

«Југыд туј» 39 № газетын воли «Отчын дај модыс» гижод нудим тодмодом да гижод збылмис. Подфелднј ектса Ф. Г. Пануков ас вот перјгон боетлас ас вот модыс Тр. Поповлыс. Сомын Пануков Попов кором серти ббр оетас модыс боетом ас вотто.

Рогов.

мод—25 шайт да којмод—15 шайт.

5. Ыстом буржык рисунокјас выло премјајас кутас индавны Коми ыга лезанинса спетсиалистјасыс (рисунчныејасыс) лбоддом торја комисеја.

6. Став тужана рисунокјасос Коми ыга лезанин лезас газетјасын либо журналјасын да мынтас авторској гонорар редактсја ставкајас серти.

7. Премја бостыјасос индасын медвоца кандидатјасон ыстыны Москуау выліса художественној школау, областлы разверстка серти сетом места.

8. Конкурслон срокыс индыс 1929 вога декабр 1-д лунсан 1930 вога март 1-д лунса.

9. Став рисунокјас почо моддлы рисунчном а с л а д (јез вылыс виддотг, јез отсавтотг), код кушом тема выло: виддодом (с натуры) либо ас модленид (фантазија).

10. Рисунокјас почо моддлы сетчо мыјко гижомон либо ниндом гижотг.

11. Ыд рисунок бердо колд индыны рисунчны асыс тыр адрессо, ым, вич да овсо, сјж-ж индыны: нывбаба али мужик, арлыс, сотсиальној положеньос, кор бостчис рисунчныс, велодчис оз рисунчныс.

12. Конкурс понавом ббрас, модддом рисунокјасыс организујтчо выставка.

13. Рисунокјас да карикатурајас почо ыстыны код мыјта—ставыс пондасын участвујтны конкурсн.

14. Конкурс итојас јывыс јоздам «Југыд туј» газетын.

15. Коми ыга лезанинлн художникјас конкурс вылын оз участвујтны.

Рисунокјас колд ыстыны: Сыктывкар, Коми ыга лезанин, худож. јукдод, конкурс выло.

Рисунчныејас, конкурс заводитим, фелдыс тјан сайын. Ыстодј ужјасныто.

Коми ыга лезанин

Јуалом висталомјас.

Кыці колхозын јукдо урожај велодчысјаслы. (Улјана) Гидоров.

Колхозын сулалыс велодчысјаслы урожај сетго откода мукд шленјаслы моз-жю, уж вын пуктом серти. Велодчыско ужавныс колхозын куца оз вермы гожа каңкулјас дырји практикајас вбсна, секи велодчыслы сетны отсодг ужавны вермытом фондос.

Кымын час лунын ужало избач да кушом жык кадот?

(Кослан ект Udopa p.) дадод.

Избачјас, кыці-і мукд служашчодјас лунын ужаллоны 6 час. Ферт, избачлон медга ужыс рытын. Сы вбсна ужалан кадос јукдо асывнас 9 часан 12-ој да рыт 6 часан 9 часој.

Хроуника.

Сыктывса районн:

— Нојабр 20 лун кешло заводтома велодны 235 гырыс мортос либо 17,2% вога заданыдыс. Велоддыны 18 ликвидатор, на пыс 3 платној.

— Рајсполкомлон президиум нојабр 21 лунд шуйс локтан вога вјму вот нудогон докод му ужаломыс артавны не площад серти; а коца серти; та ногон почо буржыка тодмавны откатока коцајстволыс олан гамсо да јонлунсо, гола олысјас региджык кутасын мездыны, крестана кутасын зилны оти участокыс бостны унжык польза (кујодавны јонжыка, коцны весалом којдыс да сјж воц).

— Пбверкомисејајас вјму вот прбверитан уж ештдодома 13 ектсоветын. Сени содтод торја ногон воталом 23 кулакос, дообложитом 25 кулакос. Торја ногон воталом коцајстволн лыдыс соди районн 65-ван (0,69%) 88-ој (1,1% став коцајство динас).

— Рајсполкомлон президиум шуис сетны ОМХ-лы став прбвположнј меропрјатјид выло бјуджетон лезом едмсо, мед ОМХ лбоддас Сыктывкарск склад прбтвпожарној колудон вузавны.

— Рајадмотдел нојабр 21 лун штрапујтис вылгортса, слбоддаса да зельнечса самбур пунејасос да винаон вузавыјасос 84 шайт дон.

Вескдодм.

«Југыд туј» газетын 239 №-ын передовојын гижома: «трактористјаслон жаловань лоб 60 шайт»... сегоа воц—«оти трактор кутас кыскыны 60 кер»... колд лыффыны: «жаловань лоб 100 шайт», «оти трактор кутас кыскыны 100 кер». Сегоа 1-од листбокын «Комидчом едд вылас ештис» нима Ј. Колегов статтаын, мод колонкаас выли абзатс помас гижома: «Сы понда јик гижасан ужсо комдон нудны оз-на вермы». Колд лыффыны: «Сы понда јик став гижасан ужсо комдон нудны он-на вермы».

Редактсја.

Вескдодм.

«Југыд туј» газетын, 219-д №-ын воли гижома, мыј А. С. Кулинос (Пажгаса партјачејка), 1918-д вога ВКП(б) шленос чистка дырји вбтлома партијано. ВКП(б) ОКК јуртот, мыј сјјо гижома воли ыладомон. Проверитан комисеја Кулинос колис партијау некушом мера примиттог.

ВКП(б) ОКК-са

секретар Мудров.

Курсыоблигацийгосударственных займов.

по котировке Фондового Отдела Московской Товарной Биржи на 26 ноября 1929 года

Наименов. займов	Покупка	Продажа
1-й 6% В. З. за обл. 5р. в. с. т. к.	5,02	
Беспроц. В. З. 1926 г. за о. 100 р.	129,50	131,50
Выигр. З. 1929 г. за о. 100 р.	101,45	102,05
10% Гос. В. З. 1927 г. за о. 25 р. в. ст. тек. куп.	25,73	25,83
3-й Крест. В. З. 1927 г. за о. 5 р. в. ст. тек. куп.	5,05	
Гос. З. Укр. Кр. Хоз. за 10 р. в. ст. т. к.	10,45	
1-й Г. В. З. Инд. 1927 г. за 25 р. в. ст. т. к. . . .	25,25	
2-й Г. В. З. Инд. проц. вып. 25 р. в. ст. т. к. . . .	25,65	25,75
2-й Г. В. З. Инд. б/проц. вып. 25 р.	25,65	25,75
3-й Г. В. З. Инд. проц. вып. 50 р. в. ст. т. к. . . .		49,95
3-й Г. В. З. Инд. б/проц. вып. 50 р.		49,95

ИЗВЕЩЕНИЕ.

Заключительное собрание по чистке и проверке ячеек ВКП(б) при Комисесе будет в вторник 26-го ноября, в 5 часов вечера, в помещении клуба Печатников. Бюро ячейки.

Коми ыга лезанин.

Вузасоны выл коми ыгајас:

1. А. С. КАГАНОВИЧ—Государствоса уждысјас доныс 5 ур.

2. А. В. СЕРЕБРЕНЬНИКОВ—Кыці кутчыны му да виж паскодан уж бердо. доныс 28 ур.

Ыгајас почо нббны коми ыга лезанинса магазин, почо сузодны пошта пыр.

ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПОДПИСКА на 2-х нед. журнал «В ПОМОЩЬ ПАРТУЧОБЕ» на 1929-30 учеб. год

и учебно-методические пособия к нему. Подписной год начинается с 1 сентября 1929 г. УСЛОВИЯ ПОДПИСКИ на 1 год —3 р. 60 к. на журнал: « 6 м-цев—2 р. — « 3 м-ца —1 р. —

на учебно методические пособия:

Серия	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	
	Ленинизм	4	выпуска	подп.	цена	1	р.	50	к.													
«	4. Политэкономия	4	«	«	«	1	р.	50	к.													
«	6. Ист. материализм	4	«	«	«	1	р.	75	к.													
«	7. Эконом. политика	4	«	«	«	1	р.	25	к.													
«	8. История ВКП(б)	4	«	«	«	1	р.	25	к.													
«	15. Эконом. Географ.	4	«	«	«	1	р.	50	к.													
«	19 и 20 Текущая полит.	10	«	«	«	1	р.	25	к.													
«	21. Комсом. полит.	4	«	«	«	1	р.															

Подписка принимается в книжном магазине Коми Издательства—заведыв. магазином.

Сыктывкар. Коми Издательство.

100

ХУДОЖЕСТВЕННЫЕ СОКРОВИЩА СССР

КАРТИН

Подпишитесь на «Художественные сокровища СССР», состоящие из 100 больших многокрасочных картин и представляющих собой точные копии с лучших мировых произведений, хранящихся в Третьяковской галерее и других государственных музеях. «Художественные сокровища СССР» выходят выпусками по 4 картины. Все картины печатаются на прекрасной бумаге, наклеенной на паспарту, размером 38x47 см. К каждой картине дается объяснительный текст, биография и гравюра автора.

Цена за все 100 картин в изящном прочном переплете—75 рублей. Условия рассрочки: при подписке—5 рублей, а остальная сумма взносами по 3 руб. 50 коп. до получения каждого выпуска (первый выпуск высылается немедленно) пересылка 33 коп. за выпуск. Улатившие всю подписную плату вперед получают переплет с первым выпуском и за пересылку не платят. Подписку адресовать: Москва, 6, Цветной бульв., 25, Художественному Ассоциаторскому Подписному Обществу АХР.